

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ

ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙

วันอังคารที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมไชนานุกิจ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๓
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑.	ปลัดกระทรวงยุติธรรม
นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
นายระบิล จันทริภิมย์
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา	อนุกรรมการ
๓.	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
นายกฤษฎา บุญยสมิต
รองอธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจเอกสุเทพ เดชรักษา
รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
ร้อยตำรวจตรีหญิงสายสุนี ยมานันท์
หัวหน้ากลุ่มสืบสวนสอบสวนคดีอาญา	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนกระทรวงการคลัง
นางศิริพร เหลืองนวล
ที่ปรึกษาการคลัง	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
นายสุชัย งามจิตต์เอื้อ
ผู้อำนวยการกองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน	อนุกรรมการ

๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
นายนครเขตต์ สุทธิปรिता
รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ
พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ รักศักดิ์สกุล
รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณขุภา ศิริวรรณบุษย์	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัลลภ นาคบัว	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นางอุษา จันทลอย บุญเปี่ยม	อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย
นายวัฒนกร สันนัย	อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	ติตราชการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พันตำรวจโท เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์	ติตราชการ
๓. ศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พลตำรวจตรีโสพรรณ ธนะโสธร	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. พันตำรวจเอกสมาน สุขห่อง	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๓. พันตำรวจโทณัฐพล ผ่องสุขสกุล	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๔. ร้อยตำรวจเอกหญิงพรนิภา อินทรเชียรศิริ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. นางสาวสาวิตรี เพ็งผาสุข	สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ
๖. นางสาวสินีนารถ เสวตสุพร	สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ
๗. นายเจษฎา พุ่มจันทร์	กระทรวงยุติธรรม
๘. นายไชยสุวัฒน์ ฤงเงิน	นักวิชาการยุติธรรม
ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานกิจการยุติธรรม

/เริ่มประชุมเวลา...

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจชุดนี้จะออกมาในรูปแบบเชิงหลักการ โดยมีการสรุปสาระสำคัญเป็นภาพรวมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการตามร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับลงประชามติ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ มาตรา ๒๖๐ เป็นลำดับถัดไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและเรียนแจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ ทุกท่านพิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในเบื้องต้น มีผู้ขอแก้ไขรายงานการประชุม ๑ ท่าน คือ

- ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ขอแก้ไขข้อความในหน้า ๑๔ บรรทัดที่ ๒๘ - ๓๙ และหน้า ๑๕ บรรทัดที่ ๓ - ๑๑ ดังนี้

นายสุชัยฯ ได้อธิบายว่า

(๑) ปัญหาสถานะทางกฎหมายของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งมีความสอดคล้องกับการแก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ กล่าวคือ เมื่อพิจารณาถึงสภาพการณ์ในอดีต กรมตำรวจยังคงสังกัดอยู่ที่กระทรวงมหาดไทย งานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจึงยังคงสังกัดอยู่ที่ กระทรวงมหาดไทยเช่นเดียวกัน ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ภารกิจของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจึงถูกโอนตามมาพร้อมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปัญหาสถานะทางกฎหมายดังกล่าวปรากฏชัดเจนเมื่อมีประกาศคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้มีผู้รักษาการในพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองร่วมกัน คือ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบทั้งสองฝ่าย ในการออกกฎหมายลำดับรองและการดำเนินการ ประเด็นปัญหาผู้รักษาการในพระราชบัญญัตินี้อยู่ระหว่างการแก้ไขกฎหมาย แต่ยังไม่มีการสรุปที่ชัดเจน ถึงแนวทางที่ทั้งสองหน่วยงานระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบร่วมกัน เพราะอำนาจหน้าที่ของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมีการซ้อนทับกันอยู่ระหว่างสองหน่วยงานนี้ อีกทั้ง มีประเด็นเกี่ยวกับคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองที่มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นว่าควรให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับหน้าที่นี้แทน เนื่องจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่แล้ว

(๒) นายกรัฐมนตรีมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาของผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ โดยเฉพาะผู้อพยพพลัดถิ่นชาวโรฮิงญาและชาวอุยกูร์ ซึ่งมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายมารองรับ เพราะปัญหาที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองต้องแก้ไขมีจำนวนมาก ในประเด็นนี้เห็นว่า หากพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง มาตรา ๑๗ ที่กำหนดให้ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีใด ๆ ก็ได้ มาตราดังกล่าวนี้น่าจะนำมาใช้ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น เรื่องผู้อพยพพลัดถิ่นชาวโรฮิงญา ชาวอุยกูร์ก็สามารถอาศัยมาตราดังกล่าวนี้นี้ ในการแก้ไขปัญหาได้ แต่เนื่องจากในขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีประเด็น

/ในส่วนของ...

/- สาธารณรัฐสิงคโปร์...

- สาธารณรัฐสิงคโปร์
- สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
- สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
- สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
- สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของตำรวจไทยมีความเป็นมาตรฐานสากล แต่อย่างไรก็ตาม อำนาจหน้าที่ของตำรวจย่อมมีความแตกต่างกันไปตามระบบบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งระบบการปกครองของแต่ละประเทศด้วย

ประเด็นอภิปราย

๑. การกิจตำรวจในอดีต

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) สมัยกรุงศรีอยุธยา

๑.๑ พระเจ้าอู่ทอง แบ่งการปกครอง ดังนี้

- กรมเวียง มีหน้าที่ดูแลความสงบของบ้านเมือง
- กรมวัง มีหน้าที่ดูแลพระราชสำนัก
- กรมคลัง มีหน้าที่ดูแลพระราชทรัพย์
- กรมนา มีหน้าที่ดูแลไร่นาที่ดิน

โดยที่ตำรวจขึ้นอยู่กับกรมเวียง และกรมวัง

๑.๒ พระบรมไตรโลกนาถ แบ่งการปกครอง ดังนี้

- นครบาล มีหน้าที่ปราบปรามโจรผู้ร้าย และดูแลความสงบ
- ธรรมาภิกรณ์ มีหน้าที่ดูแลพระราชสำนัก ดูแลงานราชพิธี
- โกษาธิบดี มีหน้าที่ดูแลรายรับรายจ่าย รักษาพระราชทรัพย์
- เกษตราธิการ มีหน้าที่ดูแลการทำไร่นา เก็บข้าวเป็น

ภายใน ดับเพลิงพระนคร และตัดสินคดีร้าย

การแต่งตั้งยกกระบัตรดูแลหัวเมืองต่าง ๆ

เก็บภาษีอากร รวมถึงการค้าขายกับต่างประเทศ

เสียบึงยามสงคราม หรือยามข้าวยากหมากแพง

(๒) สมัยรัชกาลที่ ๔ เริ่มมีการค้าขายกับต่างประเทศ จึงมีพระราชดำริให้จัดตั้งกองตำรวจเช่นเดียวกับต่างประเทศ เช่น อินเดีย สิงคโปร์ มีการว่าจ้างชาวต่างประเทศให้มาออกแบบโครงสร้างตำรวจของประเทศไทย

(๓) สมัยรัชกาลที่ ๕ เริ่มมีการจัดระบบกิจการตำรวจให้มีความชัดเจน มีการก่อตั้งโรงเรียนนายร้อยตำรวจเพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะทาง

(๔) สมัยรัชกาลที่ ๖ มีการรวมตำรวจภูธรกับตำรวจกรุงเทพฯ เป็นกรมตำรวจ มีการสถาปนาวันที่ ๑๓ ตุลาคม ของทุกปีเป็นวันตำรวจแห่งชาติจวบจนปัจจุบันนี้

(๕) พลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ มีแนวคิด ในการจัดตั้งกรมตำรวจให้มีความยิ่งใหญ่เช่นเดียวกับรูปแบบองค์กรของทหาร จึงมีการเพิ่มอาวุธยุทโธปกรณ์ให้ตำรวจในส่วนขอเรือ รถถัง กองบินตำรวจ รวมไปถึงการให้มีโรงพยาบาลตำรวจเพื่อช่วยในการดูแลรักษาตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บ

/จากการปฏิบัติ...

จากการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างทันท่วงที ดังจะเห็นได้ว่า องค์รัฐธำมณียุคนี้มีส่วนสำคัญในการวางโครงสร้างองค์กรตำรวจ รวมถึงกำหนดทิศทางของบทบาทหน้าที่และภารกิจว่าจะเป็นไปอย่างไรด้วย

(๖) จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ มีคำกล่าวที่ว่า “น้ำไหล ไฟสว่าง ทางสะดวก” ผู้มีอำนาจในกระทรวงมหาดไทย เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องรับผิดชอบภารกิจให้เป็นไปตามคำกล่าวนี้นี้ จึงยกอำนาจสอบสวนให้ไว้กับตำรวจแต่เพียงฝ่ายเดียว

(๗) การปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ คือ การปรับโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี โดยอาศัยเหตุผลหลัก ๓ ประการ ดังนี้

๗.๑) ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการบริหารกิจการตำรวจในรูปคณะกรรมการระดับชาติ และระดับจังหวัด

๗.๒) ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารงานไปยังหน่วยงานระดับพื้นที่ได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด มีเอกภาพในการบังคับบัญชา และอำนวยความสะดวกอย่างแท้จริง

๗.๓) ให้ตัดทอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมไปให้ส่วนราชการอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

(๘) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและบริหารงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องให้กับหน่วยงานไปดำเนินการ แต่อย่างไรก็ดีกลับมีการสอบสวนและการจับกุมผู้กระทำความผิดเพิ่มเติมด้วย จนทำให้ปริมาณงานที่รับผิดชอบเพิ่มมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย จนต้องมีการแบ่งความรับผิดชอบไปที่ตำรวจ โดยที่ตำรวจได้มีการจัดตั้งกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดขึ้น เพื่อทำหน้าที่เสมือนหน่วยปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องเหล่านี้

(๙) มีการแทรกแซงสำนักงานตำรวจแห่งชาติจากฝ่ายการเมือง ทำให้ตำรวจขาดความเป็นอิสระและตกอยู่ภายใต้ระบบอุปถัมภ์

๒. ภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อธิบายว่า ภารกิจหลักและภารกิจรองของตำรวจมีความคล้ายคลึงกัน แต่ภารกิจที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด คือ ภารกิจหลัก ๕ ด้าน โดยเป็นภารกิจที่ต้องอาศัยการบังคับใช้กฎหมายอย่างชัดเจน ดังนี้

(๑) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี

พระราชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

- ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี

พระราชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

- ปฏิบัติตามพระราชประสงค์

- ดำเนินการเกี่ยวกับการพิทักษ์รักษาความปลอดภัยในราชสำนัก

- ปฏิบัติงานในภารกิจถวายความปลอดภัยตามที่ได้รับมอบหมาย

จากสมุหราชองครักษ์

- ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

(๒) ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- งานสืบสวนและงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

/(๓) ป้องกัน...

(๓) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

- การจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ
- การจัดสายตรวจ
- การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน
- การรับโทรศัพท์แจ้งเหตุของสถานีตำรวจ

(๔) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน

- รักษาความสงบสุขในการดำรงชีวิตของประชาชน

(๕) รักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร

- งานด้านการข่าว
- งานปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ
- งานต่อต้านการก่อการร้าย
- งานกองร้อยควบคุมฝูงชน

๓. การกิจรองของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า การกิจรองของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบไปด้วย

๓.๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

๓.๒) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๓) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นายฤทธิชัยฯ ได้อภิปรายว่า ต้องแยกภารกิจและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติออกจากกันให้ชัดเจน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมชญาฯ ได้อภิปรายว่า การกิจรองและภารกิจสนับสนุนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความแตกต่างกันอย่างไร

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า การกิจรองเป็นงานในส่วนของการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายอาญา ไม่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย และไม่ได้มีอาวุธปืนเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติการกิจ เช่น การบริการประชาชนเมื่อเกิดน้ำท่วม การจัดการเข้าจับกุมผู้บุกรุกทำลายพื้นที่ป่าสงวน งานลูกเสือชาวบ้าน เป็นต้น การปฏิบัติงานในบางเรื่องจึงเป็นการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน ทำให้ประชาชนไม่สามารถรับรู้ได้ว่ากลุ่มงานในส่วนนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งในการกิจรองของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๔. การกิจสนับสนุนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) การกิจสนับสนุนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบไปด้วย

๑.๑) งานธุรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ (ยศ.)
- สำนักงานส่งกำลังบำรุง (สทบ.)
- สำนักงานกำลังพล (สทพ.)
- สำนักงานงบประมาณและการเงิน (สทป.)
- สำนักงานตรวจสอบภายใน (สทส.)

/- สำนักงาน...

- สำนักงานเลขาธิการตำรวจแห่งชาติ (สภ.ตร.)
- กองสารนิเทศ (สท.)
- กองวินัย (วน.)

๑.๒) งานที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ส.ก.ตร.)
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ส.ก.ต.ช.)

๑.๓) งานด้านการศึกษา

- โรงเรียนนายร้อยตำรวจ (รร.นรต.)
- กองบัญชาการศึกษา (บช.ศ.)

๑.๔) งานการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจในภารกิจของตำรวจ

- กองบินตำรวจ (บ.ตร.)
- โรงพยาบาลตำรวจ รวมถึงวิทยาลัยพยาบาล
- กองบังคับการตำรวจน้ำ (บก.รน.)

๑.๕) งานด้านวินัย

- สำนักงานจเรตำรวจ
- กองวินัย (วน.)
- สำนักงานตรวจสอบภายใน (สตร.)

๑.๖) งานกฎหมายและคดี

- สำนักงานกฎหมายและคดี

(๒) ภารกิจสนับสนุนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นภารกิจในเชิงของงานธุรการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจหลักและภารกิจรองของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

นายนครเชตต์ฯ ได้อธิบายว่า การใช้ถ้อยคำในการเรียกชื่อภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังไม่ชัดเจน เมื่อพิจารณาถึงกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง การแบ่งหน่วยงานภายใน เช่น กองปราบปราม ตำรวจท่องเที่ยว เป็นต้น หน่วยงานดังกล่าวมาถือเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือไม่ อย่างไร อีกทั้ง กองปราบปรามในปัจจุบันอยู่ในการกำกับดูแลของผู้บัญชาการกองปราบปราม ทั้งนี้ ให้ข้อสังเกตว่าควรพิจารณาให้กองปราบปรามอยู่ในการกำกับดูแลของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแทนหรือไม่ อย่างไร

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อธิบายว่า

(๑) ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในความเข้าใจของประชาชน คือ การจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษตามกฎหมาย และดำเนินการตามขั้นตอนของอัยการและศาลตามลำดับ แต่อย่างไรก็ดี โครงสร้างขององค์กรตำรวจในการปฏิบัติงานจริงนั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายขึ้น ตำรวจในภูธรท้องที่ต่างจังหวัด และตำรวจนครบาลในกรุงเทพมหานครจะเป็นผู้ปฏิบัติงานหลักในท้องที่ที่เกิดเหตุขึ้น โดยมีกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางเป็นหน่วยงานเสริมในการปฏิบัติงานเท่านั้น ไม่ใช่หน่วยงานที่มาปฏิบัติภารกิจสนับสนุนแต่อย่างใด หน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจสนับสนุนของตำรวจ เช่น สำนักงานส่งกำลังบำรุง หรืองานในส่วนของการดับเพลิงที่มีการโอนไปอยู่ในการกำกับดูแลของกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

/(๒) กองปราบปราม...

(๒) กองปราบปรามทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติงานที่คอยสนับสนุนการทำงานตามภารกิจหลักของตำรวจ เช่น เกิดคดีสำคัญในท้องที่จังหวัดปทุมธานี กำลังตำรวจภูธรภาค ๑ อาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน หรือมีการปฏิบัติงานที่ล่าช้าเกินสมควร จึงมีการส่งกองกำลังจากกองปราบปรามไปช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ที่รับผิดชอบ เป็นต้น การที่กองปราบปรามอยู่ในการกำกับดูแลของผู้บัญชาการ อาจเป็นเพราะโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติถูกออกแบบมาในลักษณะของการแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งทำงานในเชิงการบริหารงานในภาพรวม จึงให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางเป็นเครื่องมือพิเศษของรัฐบาล หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในการสั่งการให้เข้าปฏิบัติการเป็นการพิเศษในภารกิจที่เห็นสมควรได้

(๓) ภารกิจสนับสนุนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบไปด้วย

๓.๑) งานธุรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นงานในส่วนของเอกสารทั่ว ๆ ไปซึ่งมีความจำเป็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่นเดียวกับงานธุรการในหน่วยงานอื่น ๆ เป็นการปฏิบัติภารกิจในฐานะเลขานุการของสำนักงาน

๓.๒) งานที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ โดยที่เจตนารมณ์ของผู้ร่างพระราชบัญญัตินี้ ฉบับนี้ หรือองค์ริ่ฐฐาธิปัตย์ในขณะนั้น ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศกับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงได้มีการบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๗ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดระบบการบริหารการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายงบประมาณ และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนนั้น

๓.๓) งานด้านการศึกษา เป็นภารกิจที่มีลักษณะแตกต่างจากด้านอื่น ๆ เนื่องจากแนวคิดในการผลิตบุคลากรขึ้นเองเพื่อมาสนับสนุนงานของตำรวจ เพราะคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นตำรวจต้องมีลักษณะเฉพาะ ผ่านการฝึกอบรม การเรียนการสอนในวิชาเฉพาะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของตำรวจ และตอบสนองความต้องการในการขับเคลื่อนทิศทางการทำงานขององค์ริ่ฐฐาธิปัตย์แต่ละสมัยด้วย

๓.๔) งานการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ เป็นภารกิจที่ตำรวจมีความจำเป็นในการศึกษาและได้รับการฝึกอบรมในหลากหลายด้าน เช่น การเรียนวิชาทหาร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ต้องอาศัยยุทธวิธีทางทหารร่วมด้วย การเรียนกฎหมายเพื่อสนับสนุนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มเติม การเรียนรู้ด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงประชาชนของเจ้าหน้าที่มากยิ่งขึ้น การเรียนด้านการอารักขาเพื่อถวายความปลอดภัยบุคคลสำคัญ เป็นต้น

๓.๕) งานด้านวินัย เป็นภารกิจในด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย เนื่องจากตำรวจเป็นผู้ครอบครองอาวุธปืน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมดูแลเป็นพิเศษเพื่อฝึกให้มีวินัยรวมไปถึงการวางตัวเคารพและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพสูงสุด

/๓.๖) งานกฎหมาย...

๓.๖) งานกฎหมายและคดี เนื่องจากในปัจจุบันผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีงานที่เกี่ยวกับกฎหมายจำนวนมาก จำเป็นต้องมีนิติกรเข้ามารับผิดชอบงานในส่วนนี้ โดยไม่ใช่ในส่วนของพนักงานสอบสวนแต่อย่างใด และมีความเกี่ยวข้องเพียงเล็กน้อยในส่วนที่เกี่ยวกับการความเห็นขึ้นมาแล้วจะมีการสั่งฟ้องหรือการพิจารณาให้อุทธรณ์หรือไม่ อย่างไร เท่านั้น โดยจำนวนนิติกรที่เข้ามาปฏิบัติงานในส่วนนี้มีจำนวนน้อย

๕. การมอบนโยบายของนายกรัฐมนตรี

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ปรับแนวทางการปฏิรูปตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจ ๒๐ ปี ให้เป็นไปตามกรอบแนวทาง ดังนี้

๕.๑) การปฏิรูปเชิงโครงสร้าง

๕.๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๕.๓) การปฏิรูประบบงานสอบสวนและการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๔) การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนด้านการรักษา

ความปลอดภัย

๕.๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

๕.๖) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในองค์กร

ซึ่งประเด็นในการปฏิรูปกิจการตำรวจเน้นในเรื่องค่าตอบแทน ซึ่งหมายถึงเงินเดือนของตำรวจ เรื่องความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เรื่องการบริหารงานบุคคลให้มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี และเรื่องการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ดังนั้น ในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ จึงควรนำแนวทางตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย

๖. กรอบในการกำหนดภารกิจและอำนาจหน้าที่

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) การพิจารณาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจในที่นี้ เริ่มจากการพิจารณาจากพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และพิจารณาในรายละเอียดต่อไปว่าภารกิจส่วนใดเป็นภารกิจหลัก ภารกิจรอง หรือภารกิจสนับสนุน โดยไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายแต่อย่างใด เพราะอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจไทยมีความสอดคล้องกับหลักสากลตามแนวมาตรฐานของ UN (UNITED NATIONS) รวมถึงสอดคล้องกับต่างประเทศแล้ว

(๒) ภารกิจหลักเรื่องการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา มีการรวมอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาเข้าไว้ด้วยแล้ว

(๓) หากใช้คำว่า “การจัดลำดับความสำคัญของภารกิจและอำนาจหน้าที่ของตำรวจ” อาจมีความเหมาะสมและครอบคลุมถึงสิ่งที่กำลังดำเนินการอยู่มากกว่าหรือไม่

(๔) การวิเคราะห์ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาจต้องพิจารณาจากการปฏิบัติงาน มีการวิเคราะห์นโยบาย รวมถึงพิจารณาการกำกับดูแลและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนว่าเป็นไปในลักษณะใด อย่างไร

(๕) การปฏิรูปกิจการตำรวจต้องพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ให้ครอบคลุม ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจ ๒๐ ปี

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

/- การจัดทำ.....

- การจัดทำงานงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์
ประเด็นการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
พ.ศ. ๒๕๔๒

- รัฐธรรมนูญ
- นโยบาย Thailand ๔.๐ (เน้นการให้บริการแก่ประชาชน
ที่รวดเร็วเป็นสำคัญ)

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า นอกจากอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖
พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นที่ให้อำนาจหน้าที่ตำรวจเพิ่มเติมที่ควรนำมาพิจารณา
ในการกำหนดเป็นภารกิจหลัก ภารกิจรอง หรือภารกิจสนับสนุนด้วยหรือไม่ อย่างไร

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) กฎหมายอื่นที่ให้อำนาจหน้าที่ตำรวจเพิ่มเติม นั้น มีจำนวนมาก
จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสังเคราะห์ขึ้นใหม่ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าสิ่งใดเป็นภารกิจหลัก

(๒) ควรเอาภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นตัวหลัก และให้อำนาจ
หน้าที่ตามมาในแนวทางของภารกิจเหล่านั้น

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) หากมีงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
โดยที่งบประมาณเหล่านั้นกระจายตัวลงไปสู่หน่วยปฏิบัติงานที่ขาดแคลนอย่างแท้จริง ย่อมสามารถพัฒนา
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มเติมได้ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

(๒) ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับภารกิจของกรมสอบสวนคดี
พิเศษมีความแตกต่างกัน กรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานโดยอาศัยการสอบสวนเพียงอย่างเดียว
ไม่ต้องทำงานร่วมกับประชาชน ในขณะที่ภารกิจของตำรวจรวมอำนาจในการป้องกันและปราบปรามด้วย

นายระบิลฯ ได้อภิปรายว่า ยุทธศาสตร์ปฏิรูปตำรวจ ๒๐ ปี ของสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติมีเรื่องของการถ่ายโอนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปให้หน่วยงานอื่น ๆ เช่นกัน
ดังนั้นจึงควรนำมาพิจารณาประกอบด้วย

พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ฯ ได้อภิปรายว่า การปฏิรูปกิจการตำรวจ
อาจจำเป็นต้องปรับลดโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีขนาดเล็กลงหรือไม่ เพื่อที่งบประมาณ
จะได้กระจายตัวลงสู่หน่วยปฏิบัติงานโดยตรงมากยิ่งขึ้น

๗. การถ่ายโอนภารกิจให้หน่วยงานอื่น

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) มีแนวคิดเรื่องความไม่เป็นอิสระของกรมตำรวจ หากยังคงสังกัดอยู่กับ
กระทรวงมหาดไทย จึงได้มีความต้องการให้เกิดการปฏิรูปตำรวจในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ประเด็นการมีส่วนร่วม
ของประชาชน ประเด็นการกระจายอำนาจลงสู่หน่วยปฏิบัติ และประเด็นการโอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องไปยัง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบแทน แต่อย่างไรก็ดี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกลับยังไม่มีความพร้อมในการรับโอน
ภารกิจดังกล่าวไปแต่อย่างใด ภารกิจของตำรวจจึงยังคงไว้ในลักษณะเช่นเดิม

(๒) งานอำนวยการจรรยาบรรณอาจจ้างบุคคลภายนอกมาปฏิบัติงาน
(Outsource) ในส่วนภารกิจที่ไม่ต้องอาศัยทักษะเฉพาะของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ เช่น การโบกรถ การออกไปสั่ง
สำหรับผู้กระทำผิดกฎจราจร เป็นต้น ซึ่งอาจให้กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจ้าง
บุคคลภายนอกดังกล่าว

/นายกฤษฎา...

นายกฤษฎาฯ ได้อธิบายว่า งานบางส่วนควรมีการร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และในการพิจารณาว่าควรแยกภารกิจใดให้หน่วยงานอื่นบ้าง ไม่สามารถคิดแยกส่วนได้ เช่น งานอำนวยการจราจร เพราะประชาชนส่วนหนึ่งไม่เคารพกฎจราจรแต่กลับมีความเกรงกลัวต่อตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจแทน ดังนั้น การปฏิบัติงานจึงควรร่วมมือกันอยู่ โดยมีภารกิจที่สามารถถ่ายโอนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

นายนครเขตต์ ได้อธิบายว่า ภารกิจที่มีความซ้อนทับกับหน่วยงานอื่น ควรมีการถ่ายโอนไปยังหน่วยงานที่เหมาะสม เพื่อแบ่งเบาภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งการถ่ายโอนภารกิจ ควรพิจารณาจากโครงสร้างโดยรวม

ประธานฯ ได้อธิบายว่า เรื่องงานจราจรเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน ในการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานของตำรวจไปยังหน่วยงานอื่นได้ เพราะสามารถแยกได้ชัดเจนเป็นงานในส่วนของการอำนวยการจราจรที่สามารถให้บุคคลภายนอกปฏิบัติงาน หรือเป็นงานที่ต้องอาศัยการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่ใช่การแยกงานด้านจราจรออกจากความรับผิดชอบของตำรวจทั้งหมด ด้วยเหตุนี้จึงควรพิจารณาการถ่ายโอนภารกิจอื่น ๆ ในส่วนของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมศุลกากร ตำรวจน้ำ โดยอาศัยแนวคิดในการพิจารณาในลักษณะเดียวกันนี้ด้วย เพื่อเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยยึดหลักการที่ว่า ภารกิจหลักของตำรวจเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายอาญา

นางศิริพรฯ ได้อธิบายว่า

(๑) ควรมีการกำหนดกรอบในการถ่ายโอนภารกิจที่ชัดเจนว่า งานที่ยังคงอยู่กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอาญาและการบังคับใช้กฎหมายอาญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะสามารถกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนได้หรือไม่ อย่างไร ทั้งในเรื่องการบริหารบุคคล การจัดการทางเทคโนโลยี การจัดการระบบข้อมูลในลักษณะการบูรณาการ เป็นต้น

(๒) ควรมีการกำหนดกรอบอื่น ๆ เพิ่มเติมหรือไม่ เช่น เรื่องความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่น เป็นต้น อาจช่วยให้การกำหนดยุทธศาสตร์ในระยะต่อไป รวมถึงการปฏิบัติงานให้ชัดเจนขึ้น

๘. การถ่ายโอนภารกิจให้ชุมชนและท้องถิ่น

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้อธิบายว่า หากพิจารณาถึงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเทศไทยควรมีอัตราการเกิดอาชญากรรมลดลง โดยมุ่งเน้นไปที่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดังนั้น ภารกิจของตำรวจจึงต้องมุ่งทำให้คดีอาชญากรรมลดน้อยลง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประธานฯ ได้อธิบายว่า

(๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มุ่งเน้นให้คดีอาชญากรรมลดน้อยลง โดยอาศัยภาคประชาชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อันเป็นผลมาจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของกระบวนการยุติธรรมในรูปแบบใหม่ตามแผนฯ ดังกล่าว อีกทั้ง มุ่งเน้นให้มีการลดอัตรากำลังในการปฏิบัติงานลง โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนแทน

(๒) ภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมุ่งเน้นลงไปที่ชุมชนเป็นหลัก

(๓) แผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี กับแผนงบประมาณการจังหวัดวางงบประมาณให้ลงไปยังจังหวัดเป็นสำคัญ โดยอาศัยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นเจ้าภาพหลัก แต่ยังไม่มีความหมายที่ให้อำนาจท้องถิ่นในส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมกับการปฏิบัติงานของตำรวจอย่างเต็มที่

นายนครเขตต์ฯ ได้อธิบายว่า หากพิจารณาโครงสร้างและการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบันพบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติมียุทธศาสตร์ปฏิรูปตำรวจ ๒๐ ปี ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี อยู่ด้วยส่วนหนึ่ง โดยยุทธศาสตร์ชาติ

๒๐ ปี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกิจการตำรวจ เช่น การมุ่งเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การพัฒนาสถานีตำรวจ เป็นต้น ดังนั้นควรยึดโยงกับยุทธศาสตร์ชาติฯ เพิ่มเติม และออกแบบโครงสร้างไปตามภารกิจหลัก ภารกิจรอง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่างานส่วนใดจะยังอยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจ หรืองานส่วนใดควรแยกออกไปให้หน่วยงานอื่นรับผิดชอบ เช่น โรงพยาบาลตำรวจ เห็นว่าควรยังคงไว้ เนื่องจากเป็นภารกิจสนับสนุนในการดูแลหน่วยงานและองค์กรตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

พันตำรวจเอกทรงศักดิ์ฯ ได้อภิปรายว่า แนวคิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว

นายสุชัยฯ ได้อภิปรายว่า ในปัจจุบันยังไม่เห็นเป็นรูปธรรมว่า ประชาชนและส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจมากเท่าที่ควร แม้ว่าจะปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ก็ตาม หากประชาชนและท้องถิ่นมีความเข้มแข็งจะสามารถช่วยให้เกิดการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรมได้เป็นอย่างดี

พลตำรวจเอกสุเทพฯ ได้อภิปรายว่า ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๗ วางหลักการให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมกับการปฏิบัติงานของตำรวจได้ ทั้งนี้ อาจกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีกองกำลังที่เข้ามาช่วยปฏิบัติหน้าที่กับตำรวจ แต่รับเงินเดือนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเอง เป็นต้น

๙. การจัดทำยุทธศาสตร์เป็นระยะ

นางศิริพรฯ ได้อภิปรายว่า

(๑) หากมีการคิดนอกกรอบ โดยอาจมีการตัดทอนระยะเวลาให้สั้นลง หรืออาจมีการแบ่งเป็นช่วง ๆ แทนแล้วพิจารณาว่าจะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากกว่ากันหรือไม่ ซึ่งในระยะเริ่มแรกนี้ย่อมไม่สามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ตอบโจทย์ความต้องการในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ในการปราบปรามหรือจับกุมตัวผู้กระทำความผิดยังคงยึดโยงกับตำรวจเป็นหลัก ส่วนภารกิจของหน่วยงานอื่นที่มีการทำหน้าที่ในบางส่วนเป็นไปในลักษณะเดียวกับตำรวจไม่ควรแทรกซึมอยู่ในหน่วยงานนั้นนอกจากตำรวจอีกหรือไม่ อย่างไร เพราะไม่มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงานแต่อย่างใด คุณสมบัติเฉพาะของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องมาทำหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจ ไม่ได้เป็นผู้ที่มีทักษะเฉพาะด้านเช่นเดียวกับตำรวจปกติ จึงควรปรับปรุงแก้ไขภารกิจดังกล่าวด้วย

(๒) ควรมีการเพิ่มศักยภาพเรื่องดิจิทัลให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อรองรับรูปแบบของอาชญากรรมที่มาพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ในเรื่องของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี เป็นต้น โดยอาจมีการประสานการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ไอซีทีเดิม) ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งก็เป็นได้

(๓) หากพิจารณาจากพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นหลัก โดยไม่พิจารณาเกินไปกว่ากรอบของพระราชบัญญัตินี้ อาจจะเป็นมุมมองที่ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิรูปที่แท้จริงหรือไม่

(๔) หากพิจารณายุทธศาสตร์เป็นระยะ ระยะเริ่มต้นนี้ควรมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยี รวมไปถึงการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ลงไปสู่การพัฒนาอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน และการจัดสวัสดิการเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้แก่ตำรวจหรือไม่ ดังนั้น อาจพิจารณายุทธศาสตร์ในแต่ละระยะไปตามลำดับ โดยไล่เรียงมาจากการพัฒนาบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

/ประธาน...

ประธานฯ ได้อภิปรายว่า ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในเรื่องการพัฒนาสมดุลงาน การพัฒนาโครงสร้าง การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล การบริการประชาชน โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานที่ชัดเจนในการให้บริการประชาชนของภาครัฐด้วย ส่วนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามนโยบาย Thailand ๔.๐ ของรัฐบาล มุ่งเน้นที่ความรวดเร็วในการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ

นายนครเขตต์ ได้อภิปรายว่า การปฏิรูปกิจการตำรวจ ควรทำแผนในช่วงระยะเวลา ๕ ปี เพราะในอนาคตข้างหน้าอาจมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากเกินกว่าแผนการปฏิรูปที่ได้วางแนวทางไว้ได้ หากมีการกำหนดกรอบระยะเวลานานเกินสมควร

มติที่ประชุม

๑. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการทบทวนหลักการและแนวคิดในการปฏิรูปประเทศ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๑.๒ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจ ๒๐ ปี

๑.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๑.๔ การจัดท่างบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

ประเด็นการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๑.๕ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๖ รัฐธรรมนูญ

๒. การจัดการและการลำดับความสำคัญภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของตำรวจต้องคำนึงถึงหลักคิดและหลักการต่อไปนี้

๒.๑ ภารกิจหลักและภารกิจรองมีความทับซ้อนกันหรือไม่อย่างไร

๒.๒ ภารกิจหลักและภารกิจรองมีความทับซ้อนกับหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่อย่างไร

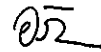
๒.๓ ภารกิจหลักของตำรวจต้องมีความชัดเจนว่าเป็นการบังคับใช้กฎหมายหรือเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน เพื่อที่จะนำไปสู่การบริหารการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่น

๒.๔ หากมีการเปลี่ยนผ่านภารกิจที่ไม่ใช่การบังคับใช้กฎหมายไปยังหน่วยงานอื่น จำเป็นต้องมีหน่วยงานที่มารองรับชัดเจน แต่ทั้งนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นหน่วยงานที่คอยสนับสนุนหรือกำกับดูแล เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหลักในการบังคับใช้กฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย หรือการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

๓. การเสนอแนวทางในการปฏิรูปใด ๆ ต้องพิจารณาถึงปัจจัยความสำเร็จด้วย ซึ่งอาจจะต้องมีการตัดทอนระยะเวลาของแผนการปฏิรูปให้สั้นลงเป็นการดำเนินงานภายในระยะเวลา ๕ ปี เพื่อให้การดำเนินงานมีแนวทางที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)
 - ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

(นางสาวอภิสรา นันทชัย)
 นิติกร
 ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายวัฒนกร สันนุ้ย)
 นิติกรชำนาญการ
 ผู้ตรวจรายงานการประชุม